

## Nr 159

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt, m. m.; given Stockholms slott den 15 maj 1959.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning angående ändrad lydelse av 10 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt; samt
- 2) förordning med bestämmelser om beräkning av preliminär skatt åren 1960 och 1961 för aktiebolag m. fl.

**GUSTAF ADOLF**

*G. E. Sträng*

---

### Propositionens huvudsakliga innehåll

Förslag framlägges att borttaga den extra bolagsskatten fr. o. m. den 1 januari 1960.

## Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 10 § 2 mom. förordningen den  
26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt**

Härigenom förordnas, att 10 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt<sup>1</sup> skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

## 10 §.

2 mom. Den statliga inkomstskatten utgör:

a) för svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter som icke äro aktiebolag samt sådana utländska juridiska personer som ej beskattas enligt 1 mom.:

*femtio* procent av den beskattningsbara inkomsten, i den mån skatten icke skall beräknas enligt d) här nedan;

b) för andra svenska ekonomiska föreningar än sambruksföreningar:

*fyrtyo* procent av den beskattningsbara inkomsten;

c) för *sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar, svenska bostadskreditkassan och bostadskreditföreningar:*

*trettiotvå* procent av den beskattningsbara inkomsten;

d) för försäkringsanstalter, i den mån de driva livförsäkringsrörelse: *tio* procent av den beskattningsbara inkomsten; samt

e) för andra skattskyldiga än dem som avses i 1 mom. eller under a), b), c) eller d) här ovan:

2 mom. Den statliga inkomstskatten utgör:

a) för svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter som icke äro aktiebolag samt sådana utländska juridiska personer som ej beskattas enligt 1 mom.:

*fyrtyo* procent av den beskattningsbara inkomsten, i den mån skatten icke skall beräknas enligt c) här nedan;

b) för andra svenska ekonomiska föreningar än sambruksföreningar *ävensom för sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar, svenska bostadskreditkassan och bostadskreditföreningar:*

*trettiotvå* procent av den beskattningsbara inkomsten;

c) för försäkringsanstalter, i den mån de driva livförsäkringsrörelse: *tio* procent av den beskattningsbara inkomsten; samt

d) för andra skattskyldiga än dem som avses i 1 mom. eller under a), b) eller c) här ovan:

<sup>1</sup> Senaste lydelse av 10 § 2 mom., se 1955:300.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

femton procent av den beskattningsbara inkomsten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna under a) och d) här ovan skall iakttagas att, därest försäkringsanstalt driver jämväl annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse, skatten skall beräknas enligt bestämmelsen under d) allenast beträffande den del av anstaltens beskattningsbara inkomst, som efter förhållandet mellan den skattepliktiga nettointäkten av livförsäkringsrörelsen och anstaltens sammanlagda skattepliktiga nettointäkt belöper å livförsäkringsrörelsen.

femton procent av den beskattningsbara inkomsten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna under a) och c) här ovan skall iakttagas att, därest försäkringsanstalt driver jämväl annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse, skatten skall beräknas enligt bestämmelsen under c) allenast beträffande den del av anstaltens beskattningsbara inkomst, som efter förhållandet mellan den skattepliktiga nettointäkten av livförsäkringsrörelsen och anstaltens sammanlagda skattepliktiga nettointäkt belöper å livförsäkringsrörelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1960 men skall icke äga tillämpning å skatt på grund av 1960 års taxering eller på grund av eftertaxering för år 1960 eller tidigare år. I samband med ikraftträdandet skall iakttagas följande.

Har någon på grund av omläggning av räkenskapsår taxerats till inkomstskatt åren 1957—1960 för beskattningsår som sammanlagt omfattat mindre än 48 månader, skall skatt på grund av 1961 års taxering uttagas enligt äldre bestämmelser för den del av den beskattningsbara inkomsten, avrundad nedåt till helt hundratal kronor, som svarar mot tid som sålunda brister. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, om företag, som bildats efter den 31 december 1955, före år 1961 taxerats för beskattningsår, som sammanlagt omfattat kortare tid än som förflutit från företagets bildande till och med utgången av år 1959.

Därest skattskyldig på grund av omläggning av räkenskapsår eller på grund av att det första räkenskapsåret omfattat annan tid än 12 månader icke taxeras till inkomstskatt vid 1961 års taxering, skall vad ovan sägs om beräkning av sådan skatt på grund av nämnda taxering äga motsvarande tillämpning med avseende å skatt på grund av 1962 års taxering.

Det åligger skattskyldig, som avses i 10 § 2 mom. första stycket a) eller b) i hittills gällande lydelse, att i allmän självdeklaration, som avlämnas till ledning för 1961 års taxering, lämna uppgift om de räkenskapsår, för vilka taxering skett i första instans åren 1957—1960.

**Förslag**  
till  
**förordning med bestämmelser om beräkning av preliminär skatt åren  
1960 och 1961 för aktiebolag m. fl.**

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

För svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter som icke äro aktiebolag, andra utländska juridiska personer än oskifta dödsbon eller familjestiftelser samt andra svenska ekonomiska föreningar än sambruksföreningar skall preliminär B-skatt, som eljest skolat beräknas enligt 13 § första stycket uppbördsförordningen, för åren 1960 och 1961 utgå med belopp motsvarande den slutliga skatten enligt nästföregående års taxering, minskad med tjugu procent av den däri ingående statliga inkomstskatten. Därvid skall dock i den slutliga skatten icke inräknas utskiftningsskatt, ersättningskatt eller sådan i uppbördsförordningen icke omnämnd skatt eller avgift, vilken påförts jämlikt bestämmelse i annan författning.

2 §.

Vad i denna förordning stadgas har ej avseende å försäkringsanstalter, som uteslutande driva livförsäkringsrörelse.

3 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda de närmare föreskrifter, som kunna finnas erforderliga för tillämpningen av denna förordning.

---

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1960 men skall äga tillämpning redan dessförinnan i avseende å åtgärder, som erfordras för förordningens tillämpning efter ikraftträdandet.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t  
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 maj  
1959.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *sänkning av bolagsskatten* samt anför därvid följande.

I propositionen nr 100 till årets riksdag rörande allmän tilläggs pensionering har givits tillkänna att regeringen, sedan beslut fattats om genomförande av pensionsreformen, kommer att framlägga förslag om den extra bolagsskattens slopande från den 1 januari 1960. Jag avser nu att anmäla denna fråga.

*Gällande bestämmelser m. m.* Den extra bolagsskatten tillkom år 1955 i form av en höjning av den statliga inkomstskatten för aktiebolag och ekonomiska föreningar. Denna skatt utgår som en proportionell skatt efter grunder som anges i 10 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt.

Närmast före den år 1955 beslutade höjningen uppgick den statliga inkomstskatten för svenska aktiebolag och svenska försäkringsanstalter samt vissa utländska juridiska personer till 40 procent av den beskattningsbara inkomsten. För inkomst av livförsäkringsrörelse beräknades skatten dock till endast 10 procent. — Andra svenska ekonomiska föreningar än sambruksföreningar liksom även sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar, svenska bostadskreditkassan och kreditföreningar erlade vid samma tid statlig inkomstskatt med 32 procent av den beskattningsbara inkomsten. För övriga juridiska personer — sambruksföreningar, stiftelser m. fl. — utgjorde statsskatten 15 procent.

Genom 1955 års beslut höjdes skattesatsen för bolag och med dem jämställda samt andra ekonomiska föreningar än sambruksföreningar med en fjärdedel och uppgår numera till 50 procent för bolagen och 40 procent för föreningarna. De höjda skattesatserna skulle emellertid tillämpas även i fråga om de berörda företagens preliminära skatt för andra halvåret 1955. Med hänsyn härtill bestämdes skattesatsen vid 1956 års taxering (inkomst-året 1955) till 45 procent för bolagen och 36 procent för föreningarna. Först från och med 1957 års taxering gällde höjningen fullt ut.

Bolagen och föreningarna erlägger preliminär skatt såsom B-skatt. Denna anges på debetsedlarna som en klumpsumma utan fördelning på olika skatteslag. Enligt huvudregeln upptages preliminärskatten till samma belopp som påförts som slutlig skatt enligt nästföregående års taxering. I vissa fall är B-skatten uträknad enligt annan och mera exakt grund, t. ex. på grundval av preliminär självdeklaration. Den för ett år (inkomståret) debiterade preliminärskatten förfaller regelmässigt till betalning med lika belopp under sex uppbördsterminer, nämligen i mars, maj, juli, september och november samma år samt i januari påföljande år.

I samband med 1955 års skattehöjningsbeslut antogs vissa speciella uppbördsbestämmelser med avseende på inkomstären 1955—1957. Bestämmelserna syftade till att åstadkomma en sådan ordning att de högre skattesatserna omedelbart slog igenom vid preliminärskatteuppbörden. Dessa bestämmelser innebar i huvudsak följande.

I fråga om inkomståret 1955 stadgades att bolag och föreningar vid de tre senare uppbördsterminerna skulle i hemortskommunen erlägga preliminär B-skatt med 120 procent av de debiterade beloppen. Uppräkningen med 20 procent avsåg att täcka den beslutade höjningen av den i de debiterade beloppen ingående statliga inkomstskatten.

Vidare förordnades att de lokala skattemyndigheterna vid debitering av preliminär B-skatt för åren 1956 och 1957 skulle verkställa en mot skattehöjningen svarande uppräknings av den enligt 1955 resp. 1956 års taxering utgående statliga inkomstskatten.

*Departementschefen.* I enlighet med vad som tidigare givits till känna bör — sedan beslut nu fattats om genomförande av pensionsreformen — förslag framläggas att fr. o. m. inkomståret 1960 sänka skatten för bolag och föreningar till den nivå som gällde före 1955 års beslut. Detta innebär att de lägre skattesatserna första gången skall tillämpas i fråga om skatt på grund av 1961 års taxering.

För att åstadkomma överensstämmelse mellan preliminär och slutlig skatt vid 1961 och 1962 års taxeringar erfordras en särskild debiteringsföreskrift, motsvarande den som meddelades 1955. I normalfallen, d. v. s. när den preliminära skatten beräknas på grundval av den slutliga skatten föregående år, bör sålunda preliminärskatten minska med vad som motsvarar skillnaden i skattesatser. Bestämmelser härom bör lämpligen intagas i en särskild författning.

I samband med 1955 års beslut förutskickades att särskilda föreskrifter kunde erfordras vid en återgång till de lägre skattesatserna med avseende på sådana företag som verkställt omläggning av räkenskapsår. De högre skattesatserna kommer nu att avse skatt på grund av 1957—1960 års taxeringar och skall sålunda, därest räkenskapsomläggning ej skett, uttagas för sammanlagt 48 inkomst månader. Genom omläggning av räkenskapsår kan denna tid förkortas. Om exempelvis ett bolag, som tidigare haft räkenskapsår sammanfallande med kalenderåret, övergått till räkenskapsavslutning per

den 30 juni, omfattar 1957—1960 års taxeringar — och därmed de högre skattesatsernas giltighetstid — sammanlagt endast 42 inkomstmånader.

Från rättvisesynpunkt bör det inte godtagas, att särskilda skattelättnader skall kunna erhållas genom dylika åtgärder. Jag förordar därför en föreskrift av innehåll att, om ett företag lagt om sitt räkenskapsår så att företaget under åren 1957—1960 taxerats för en tidrymd understigande 48 månader, skall den statliga inkomstskatten på grund av 1961 — eller i särskilda fall 1962 — års taxering beräknas efter de högre skattesatserna för felande tid. — I det nyss anförda exemplet utgör denna tid sex månader, och skatten på grund av 1961 års taxering skall sålunda för halva inkomsten utgå med 50 procent och för den återstående hälften med 40 procent.

För företag som först under ifrågavarande tid påbörjat sin verksamhet bör motsvarande gälla, om företaget vid taxeringarna före år 1961 beskattats för sammanlagt kortare tid än som motsvarar tiden från starten till och med utgången av år 1959.

De här förordade reglerna innebär sålunda, att de högre skattesatserna skall tillämpas för äldre företag under 48 inkomstmånader och för nystartade företag under en tidrymd motsvarande tiden från starten till utgången av 1959.

Beslut om tillämpning av de högre skattesatserna bör ankomma på vederbörande taxeringsnämnd. Till ledning för avgörandet erfordras uppgift om de beskattningsår, för vilka taxering skett åren 1957—1960. Denna uppgift synes lämpligen böra upptagas i den allmänna självdeklarationen år 1961. I den mån taxeringsnämnden funnit, att de högre skattesatserna skall tillämpas, bör anteckning om beslutet göras i taxeringslängden till ledning för debiteringsförrättaren. Särskilda författningsbestämmelser härom torde inte vara erforderliga utan det synes böra ankomma på riksskattenämnden att meddela anvisningar i formuläret till taxeringslängd.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1) *förordning angående ändrad lydelse av 10 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt; samt*

2) *förordning med bestämmelser om beräkning av preliminär skatt åren 1960 och 1961 för aktiebolag m. fl.*

Jag hemställer att författningsförslagen måtte genom proposition framläggas för riksdagen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:  
*Göran Waldau*